

1983, 13. září – Sdělení VONS č. 337 „Odvolací řízení proti Ladislavu Lisovi“ o odvolacím řízení s Ladislavem Lisem u Krajského soudu v Ústí nad Labem a usnesení tohoto soudu potvrzujícím Lisovo odsouzení Okresním soudem v České Lípě pro trestný čin pobuřování k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a k ochrannému dohledu po propuštění z výkonu trestu.¹

12. 9. 1983 se konalo u Krajského soudu v Ústí nad Labem za předsednictví JUDr. Václava Nygrýna² odvolací řízení proti mluvčímu Charty 77 Ladislavu Lisovi. Byla opět hrubě porušena zásada veřejnosti soudního jednání. Zesílené hlídky VB kontrolovaly projíždějící motorová vozidla. Nikdo z přátel L. Lise se nedostal ani k soudní budově a sedm diplomatů západních zastupitelských úřadů nebylo vpuštěno do budovy soudu. Sedm až osm míst v jednacím sále zaujali pracovníci soudu a příslušníci StB. Z rodiny L. Lise se směla zúčastnit jednání pouze manželka Alena Lisová.

Senát krajského soudu potvrdil po dvouapůlhodinovém jednání rozsudek první instance – 14 měsíců nepodmíněně a tři roky ochranného dohledu po ukončení trestu. Hlavním důvodem rozsudku je odeslání dopisu manželů Lisových prezidentu republiky a ministerstvu vnitra, jímž se na ně obrátili v létě se žádostí o pomoc, když jim předtím anonymní skupina vyhrožovala zabitím jejich dětí, nesložili vysoké výkupné.³ Byly čteny i některé absurdní svědecké výpovědi, které měly potvrdit údajnou trestnou činnost obžalovaného, např. občan Budský uvedl, že ještě v roce 1971 navštěvoval dům Lisových Jiří Pelikán.⁴ Soud použil i tohoto zjevně nepravdivého svědectví, protože J. Pelikán je v zahraničí od r. 1968. Důvodem pro uložení tří let ochranného dohledu je přesvědčení senátu, že není záruka, že by obžalovaný po výkonu trestu nepokračoval ve své aktivitě v Chartě 77.⁵ Rozhodnutí krajského soudu nemá evidentně právní podklad. Navíc je Ladislav Lis vážně nemocen, a proto vzniká důvodná obava, že výkon trestu podstatně zhorší jeho zdravotní stav.⁶

Informace o Chartě 77, r. 6, 1983, č. 9, s. 3.

POZNÁMKY

- ¹ K případu viz dále sdělení VONS č. 316, 330, 332 a 360, dokumenty č. 317, 331, 333 a 363.
- ² Správně Nygrína.
- ³ K tomu viz např. článek „Výhružný list chartistovi Lisovi“ in: *České slovo* 28, 1982, č. 6, s. 2. O anonymním vyděračském dopisu informovala Alena Lisová otevřeným dopisem z 8. 6. 1982 federálního ministra vnitra a L. Lis dopisem ze 16. 6. 1982 prezidenta republiky.
- ⁴ Protokol o výslechu Otakara Budského uskutečněného 7. 2. 1983 je uložen in: OS v České Lípě, soudní spis k případu Ladislava Lise (spis. zn. 1 T 342/83) uložený jako příloha k rehabilitačnímu spisu, spis. zn. Rt 11/90; též ABS, vyšetřovací spis k případu Ladislava Lise, sign. V 11030 Ústí.
- ⁵ Senát Krajského soudu v Ústí nad Labem složený z předsedy JUDr. Václava Nygrína a soudců JUDr. Josefa Grunta a Zdeňka Pánka rozsudek Okresního soudu v České Lípě zrušil, neboť prvoinstanční soud porušil zásadu, že výrok o vině musí být specifikován a konkretizován tak, aby byl v souladu s důkazy, aby byl jednoznačný a neumožňoval různý nebo neurčitý slovní výklad, nicméně L. Lise odsoudil při stejné právní kvalifikaci k totožnému trestu. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem je uložen in: OS v České Lípě, soudní spis k případu Ladislava Lise (spis. zn. 1 T 342/83) uložený jako příloha k rehabilitačnímu spisu, spis. zn. Rt 11/90; též LP, Sb. VONS, inv. č. 201, sign. I/6, kart. 34; též ABS, vyšetřovací spis k případu Ladislava Lise, sign. V 11030 Ústí.
- ⁶ Lisovo pronásledování vyvolalo solidaritu v Československu i v zahraničí. Mnoho československých občanů podepsalo petici adresovanou prezidentu republiky Gustávu Husákovi s žádostí o propuštění těžce nemocných politických vězňů Rudolfa Battěka, Ladislava Lise a Jaromíra Šavrdy z vězení, *Informace o Chartě 77*, r. 6, 1983, č. 3, s. 4–5. K domácím projevům solidarity viz dále např. leták obsahující portrét L. Lise a stručnou informaci o jeho perzekuci, LP, Sb. VONS, inv. č. 201, sign. IV/8, kart. 34.
Případ Ladislava Lise byl mj. projednáván na půdě Evropského parlamentu, k tomu viz anglickou, francouzskou a německou verzi návrhu rezoluce Evropského parlamentu k případu L. Lise uložené in: LP, Sb. VONS, inv. č. 201, sign. IV/10, kart. 34. Výbor 5. ledna pro svobodné a socialistické Československo zorganizoval 24. 3. 1983 před československým velvyslanectvím v Paříži manifestaci na podporu vězněných Ladislava Lise a Jaroslava Javorského, *Informace o Chartě 77*, r. 6, 1983, č. 3, s. 15. Týž výbor spolu s Výborem za demokratické svobody v Československu a výborem mírového hnutí CODENE a za podpory jiných organizací uspořádal další demonstraci za L. Lise v Paříži 3. 7. 1983. Česká pracovní skupina

britské mírové organizace END vydala leták s Lisovým portrétem, v němž vysvětlila důvody své solidarity s tímto československým občanem a zdůraznila sepětí boje za mír a za občanské svobody. Skupina zároveň vydala pohlednici s Lisovým portrétem a stručnými údaji o jeho osobě. Pohlednice adresovaná prezidentu republiky Gustávu Husákovi obsahovala českou větu: „Žádáme okamžité propuštění dr. Ladislava Lise z vězení a bezpodmínečné zrušení jeho ochranného dohledu.“ *Informace o Chartě 77*, r. 6, 1983, č. 6, s. 12. Další demonstrace před československým velvyslanectvím v Paříži na podporu L. Lise organizovaná několika skupinami vystupujícími za dodržování lidských a občanských práv v Československu byla plánována na 20. 7. 1983. Leták s pozvánkou na demonstraci je uložen in: LP, Sb. VONS, inv. č. 201, sign. IV/12, kart. 34.

Lisovu perzekuci monitorovaly mezinárodní organizace na obranu lidských práv, včetně Amnesty International, k tomu viz články: „Czechoslovakia: Ladislav Lis“ in: *Amnesty International Urgent Action*, 21. 1. 1983 (též v německé verzi); „Czechoslovakia: Ladislav Lis“ in: *Amnesty International Urgent Action*, 25. 2. 1983; „Czechoslovakia: Ladislav Lis“ in: *Amnesty International Urgent Action*, 22. 6. 1983; „Czechoslovakia: Ladislav Lis“ in: *Amnesty International Urgent Action*, 22. 7. 1983, „Czechoslovakia: Ladislav Lis“ in: *Amnesty International Urgent Action*, 15. 9. 1983; „Czechoslovakia: Ladislav Lis“, in: *Amnesty International Index* 12, 1983, č. 6 (prosinec). Tyto dokumenty jsou uloženy in: LP, Sb. VONS, inv. č. 201, sign. IV/14, kart. 34.

K mezinárodní solidaritě s L. Lisem viz dále např. dokument vydaný Výborem za osvobození P. Uhla, L. Lise, R. Battěka, J. Wünsche a všech ostatních politických vězňů v Československu (Comité pour la libération de P. Uhl, L. Lis, R. Batték, J. Wunsch et de tous les emprisonnés politiques en Tchécoslovaquie) obsahující informaci o tomto výboru, výňatky z dopisů Ladislava Lise Krajské prokuratuře v Ústí nad Labem, text výzvy Anny Koutné, Karla Kyncla a Jana Tesaře na pomoc vězněným Rudolfu Battěkovi, Ladislavu Lisovi, Petrovi Uhlovi a Janu Wünschovi a výzvu k zasílání žádostí o propuštění těchto vězněných osob prezidentu ČSSR. LP, Sb. VONS, inv. č. 202, sign. IV/11, kart. 34.

Lisovu případu se věnovala též exilová periodika a zahraniční média, viz např. článek „L. Lis zahájil hladovku“ in: *Nový domov* 34, 1983, č. 12–13 (16. 6.), s. 11; článek Karla Kyncla „Svědectví o československém klimatu a malých českých lidech“ obsahující komentář ke svazku dokumentů StB k případu L. Lise in: *Listy* 13, 1983, č. 5 (říjen), s. 17–22; článek „Podrobnosti z odvolacího řízení s L. Lisem“ in: *Americké listy*, 1983, č. 39 (30. 9.), s. 2; časopis *Londýnské listy*, červen–červenec 1983, obsahující na titulní straně informaci o odsouzení L. Lise Okresním soudem v České Lípě a Lisovu fotografii; článek Viléma Hejla „Právo mimo zákon“ in: *Národní politika* 16, 1984, č. 1, s. 1 – 2; článek „Crackdown in Prague. Jan Kavan reports on the new wave of harassment of dissidents“ in: *New Statesman*,

4. 2. 1983, s. 17–18; článek „Legal Revenge. Jan Kavan on trumped-up charges against a lawyer who defended oppositionists“ in: *New Statesman*, 21. 10. 1983, s. 17; článek „Czechoslovakia. Ladislav Lis“ in: *Index of Censorship*, 1983, č. 6, s. 41 – 42; článek „Prisoners of conscience. Czechoslovakia: Ladislav Lis“ in: *The Times*, 10. 1. 1984; článek „Charta-medlemmer arrestert av politiet“ obsahující informace o perzekuci Jiřího Gruntoráda a Ladislava Lise a jejich fotografie in: *Hamar Arbeiderblad*, 24. 3. 1984. Tyto články jsou uloženy též in: LP, Sb. VONS, inv. č. 201, sign. IV/16–25, kart. 34.